

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.09.1968, sp. zn. 6 Cz 60/68, ECLI:CZ:NS:1968:6.CZ.60.1968.1

Číslo: 6/1969

Právní věta: Je-li rozhodnutí o nákladech řízení odvislé od výsledku řízení ve věci samé, musí být obsaženo v rozsudku, jímž se řízení ve věci končí; později může být rozhodnuto o nákladech řízení jen za podmínek § 166 o. s. ř. (jestliže soud opomněl rozhodnutí o nákladech řízení). Výjimečně - když nelze v době konečného rozhodnutí ve věci samé přesně určit výši nákladů řízení - může soud v rozsudku, jímž se řízení ve věci končí, vyslovit, zda z v jakém poměru je účastník povinen nahradit druhému účastníku náklady řízení, a vyhradit dodatečnému rozhodnutí určení výše (vyčíslení) těchto nákladů.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.09.1968

Spisová značka: 6 Cz 60/68

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 151

§ 166 101/1964 Sb. § 26

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Karlových Varech vyslovil v rozsudku ze 7. 10. 1966 mj., že se rozhodnutí o náhradě nákladů řízení vyhrazuje samostatnému usnesení. Tento výrok odůvodnil tak, že vyhradil rozhodnutí o nákladech řízení samostatnému usnesení podle § 151 odst. 1 o. s. ř., protože žalovaná nemohla v době skončení věci předložit soudu všechny doklady o nákladech jež jí vznikly.

Žalovaná rozvedla blíže své náklady řízení v podání došlém soudu dne 5. 11. 1966. Nato rozhodl okresní soud usnesením z 13. 3. 1967 o nákladech řízení tak, že žalobci uložil, aby zaplatil žalované náklady řízení v částce 1.141,50 Kčs.

K odvolání žalobce zrušil krajský soud v Plzni usnesením ze 6. 10. 1967 usnesení soudu prvního stupně z 13. 3. 1967. Své rozhodnutí odůvodnil krajský soud tak, že soud musí o nákladech řízení rozhodnout nejpozději v konečném rozsudku; pokud se tak nestalo, může rozsudek pouze doplnit podle § 166 o. s. ř., ovšem jen dokud nenabyl právní moci. Protože soud prvního stupně takto nepostupoval (nerozhodl o nákladech v konečném rozsudku, nýbrž rozhodl o nich zvláštním usnesením, vydaným teprve po právní moci uvedeného rozsudku), neměl jeho postup oporu v zákoně.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl výrokem rozsudku okresního soudu v Karlových Varech ze 7. 10. 1966 o nákladech řízení porušen zákon; v uvedeném rozsahu tento rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu v Karlových Varech k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

O povinnosti k náhradě nákladů řízení rozhoduje soud podle § 151 odst. 1 o. s. ř. bez návrhu, a to zpravidla v rozhodnutí, jímž se řízení končí. Při výkladu tohoto ustanovení v souvislosti s ustanovením § 166 o. s. ř., podle něhož může soud doplnit rozsudek, dokud není v právní moci, jestliže v něm nerozhodl o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o předběžné vykonatelnosti, nutno dospět k závěru, že rozhodnutí o nákladech řízení, pokud závisí na výsledcích řízení ve věci samé, musí být obsaženo v rozsudku, jímž se řízení ve věci končí. Později může být o nákladech řízení rozhodnuto jen za podmínek § 166 o. s. ř., jestliže soud opomněl o nákladech řízení rozhodnout.

Z této zásady lze připustit výjimku jen tehdy, když v době konečného rozhodnutí ve věci samé nemůže soud přesně určit výši nákladů řízení (např. tehdy, když dosud nebylo pravomocně rozhodnuto o znalečném). V takovém případě však musí soud v rozhodnutí, jímž se řízení u něho končí, ve výroku rozhodnout, zda a v jakém poměru je účastník povinen nahradit druhému účastníku náklady řízení, a pouze výši (vyčíslení) těchto nákladů řízení může vyhradit dodatečnému rozhodnutí. Musí tedy např. ve výroku rozhodnutí vyslovit, že žalobce je povinen nahradit žalovanému dvě třetiny nákladů řízení, jejichž vyčíslení se vyhrazuje samostatnému rozhodnutí. Z toho také vyplývá, že určení povinnosti k náhradě nákladů řízení a jejího rozsahu (§ 142 o. s. ř.) přísluší senátu, když jen k určení jejich výše (vyčíslení) je oprávněn předseda senátu v písemném vyhotovení rozhodnutí (§ 151 odst. 3 o. s. ř.).

Jestliže tedy okresní soud v Karlových Varech vyhradil rozhodnutí o nákladech řízení samostatnému rozhodnutí, a to jak co do povinnosti účastníků k náhradě nákladů řízení, tak co do vyčíslení těchto nákladů, porušil zákon v ustanovení § 151 odst. 1 o. s. ř.